

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Tomáše Blažka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **B. E.**, zast. JUDr. Denísem Mitrovičem, advokátem se sídlem Mírové nám. 274, Týniště nad Orlicí, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2023, č. j. OAM-617/ZA-ZA11-K10-2023, v řízení o místní příslušnosti na základě nesouhlasu Městského soudu v Praze s postoupením věci Krajským soudem v Hradci Králové,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je příslušný** Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce napadl žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové výše specifikované rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje. Krajský soud usnesením ze dne 25. 10. 2023, č. j. 32 Az 6/2023-16, postoupil věc Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Konstatoval, že žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí neměl hlášenou žádnou adresu pobytu, neboť dne 7. 9. 2023 svévolně opustil Pobytové středisko Zastávka. Podle krajského soudu proto v dané věci nelze určit místní příslušnost podle speciálního pravidla obsaženého v § 32 odst. 3 zákona o azylu, ale je třeba postupovat podle obecného pravidla stanoveného v § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Městský soud vyjádřil svůj nesouhlas s postoupením věci a podle § 7 odst. 6 s. ř. s. předložil spis k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu (dále také „NSS“). Podle městského soudu svévolným opuštěním pobytového střediska nedochází ke změně místa hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Nelze proto učinit závěr, že místo hlášeného pobytu žalobce není známo a určit místní příslušnost soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. Pro účely určení místní příslušnosti soudu je nutné nadále vycházet z posledního známého místa hlášeného pobytu. Pobytové středisko Zastávka se nachází v obvodu Krajského soudu v Brně, Krajský soud v Hradci Králové měl tedy postoupit věc Krajskému soudu v Brně, nikoliv městskému soudu.

[3] Nesouhlas městského soudu s postoupením věci je důvodný.

[4] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že [n]estano-ví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.

[5] Podle § 32 odst. 3 zákona o azylu platí, že [k] řízení o žalobě je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany v den vydání rozhodnutí hlášen k pobytu.

[6] Podle § 77 odst. 1 zákona o azylu je [m]ístem hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn, nebo zařízení pro zajištění cizinců anebo přijímací středisko, ve kterém je zajištěn. Podle § 77 odst. 2 zákona o azylu [ž]adatel o udělení mezinárodní ochrany žádá o změnu místa hlášeného pobytu písemnou žádostí podanou ministerstvu. Při žádosti o změnu místa hlášeného pobytu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen a) sdělit příjmení, jméno, den, měsíc a rok narození, státní občanství, číslo průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a předpokládanou dobu ubytování, b) předložit doklad o zajištění ubytování podle odstavce 5 a c) předložit průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Podle § 2 odst. 1 písm. p) zákona o azylu se azylovým zařízením rozumí přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko.

[7] Problematikou místní příslušnosti za obdobných okolností se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 15. 10. 2003, č. j. Nad 102/2003-29. Také v tomto případě účastník řízení svévolně opustil pobytové středisko. NSS za takové situace konstatoval, že „svévolné opuštění azylového zařízení nemůže mít za důsledek právní změnu místa hlášeného pobytu žalobce jako žadatele o azyl a tím i založení nové místní příslušnosti soudu.“ Tento závěr zopakoval Nejvyšší správní soud na podkladě obdobných skutkových okolností i v usneseních ze dne 9. 5. 2019, č. j. Nad 57/2019-33, a ze dne 7. 4. 2021, č. j. Nad 50/2021-40. Například v usnesení č. j. Nad 57/2019-33 uvedl: „Skutečnost, že žalobkyně byla v důsledku svévolného odchodu vyřazena z evidence ubytovaných, nevede ke změně místa hlášeného pobytu. Na tom nic nemění ani skutečnost, že při odchodu uvedla adresu pobytu, jelikož tuto adresu nelze považovat za adresu hlášeného pobytu (srov. § 77 odst. 2 zákona o azylu k postupu při změně místa hlášeného pobytu) a není nijak ověřeno, že žalobkyně se na této adrese skutečně zdržuje. Evidenční karta žalobkyně L010862 žádné další místo pobytu po opuštění PoS Havířov neobsahuje. Za této situace není možné místní příslušnost dovodit na základě adresy uvedené žalobkyní při dlouhodobém opuštění pobytového střediska, kterou nelze považovat za adresu hlášeného pobytu, nýbrž je třeba vycházet z posledního známého místa hlášeného pobytu, kterým je PoS Havířov.“

[8] V nyní posuzovaném případě došlo také k tomu, že žalobce svévolně opustil místo hlášeného pobytu, a to Pobytové středisko Zastávka, aniž by postupem podle § 77 odst. 2 zákona o azylu přistoupil ke změně hlášeného pobytu. Stejně jako v případech výše citovaných rozhodnutí tato skutečnost nemůže mít za důsledek založení nové místní příslušnosti soudu.

[9] Z uvedených důvodů NSS uzavřel, že při určení místní příslušnosti je v této věci nutné postupovat podle § 32 odst. 3 zákona o azylu a vycházet z posledního známého místa hlášeného pobytu žalobce, kterým je Pobytové středisko Zastávka.

pokračování

[10] S ohledem na výše uvedené shledal NSS nesouhlas městského soudu s postoupením věci důvodným a podle § 7 odst. 6 s. ř. s. rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci je příslušný Krajský soud v Brně. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu